

Raziskovalna naloga

Avtorici:
Katarina Erker
Nejka Otorepec

RAZISKOVALNA NALOGA

Osnovna šola Gustava Šiliha Laporje

**PROBLEMATIKA DIVJIH ODLAGALIŠČ V KRAJEVNI
SKUPNOSTI LAPORJE**

(EKOLOGIJA Z VARSTVOM OKOLJA)

Mentor:

Primož Rajh, prof.

Lektorica:

Božena Brence, prof.

Avtorici:

Katarina Erker, 12. 04. 2000

Nejka Otorepec, 29. 04. 2000

Laporje, 2013

Zahvala

Iskrena hvala najinemu mentorju, gospodu Primožu Rajhu, za vzpodbudo in vodenje skozi celoto raziskovalno nalogo in lektorici, gospe Boženi Brance, ki je najino raziskovalno nalogo slovnično in pravopisno popravila.

Najlepša hvala gospe Maji Bračko, vodji akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu, in gospodu Štefanu Otorepcu, predsedniku Krajevne skupnosti Laporje, za intervju.

Najini starši so naju potrpežljivo vozili v šolo ter na terensko delo, za kar sva jim hvaležni.

Povzetek

Divja odlagališča so dolgo znan ekološki problem. Nanj sva postali pozornejši ob vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu, katere rezultat je register divjih odlagališč. Divja odlagališča močno vplivajo na kakovost življenja, v okolje vnašajo disharmonijo, kvarijo videz pokrajine in ovirajo razvoj turizma.

Raziskovalna naloga obravnava omenjeno tematiko na območju KS Laporje. Podprta je z naslednjimi raziskovalnimi metodami:

- terenskim delom,
- študijem literature,
- fotografiranjem,
- intervjujem.

Z nalogo sva ugotovili, da se divja odlagališča pojavljajo tudi v KS Laporje.

Ključne besede: divja odlagališča, očistimo Slovenijo, register divjih odlagališč, Krajevna skupnost Laporje

Kazalo

1 Uvod.....	7
2 TEORETIČNI DEL.....	9
2.1 KAJ SO DIVJA ODLAGALIŠČA ?.....	9
2.2 RAVNANJE Z ODPADKI IN POSLEDICE DIVJIH ODLAGALIŠČ.....	9
2.3 VRSTE ODPADKOV NA DIVJIH ODLAGALIŠČIH.....	10
2.4 KAJ JE REGISTER DIVJIH ODLAGALIŠČ.....	12
2.5 ZAKONODAJA	12
3 EMPIRIČNI DEL	18
4 Intervju z gospo Majo Bračko	21
5 Intervju z gospodom Štefanom Otorepcem.....	24
6 Razprava	26
7 Zaključek	27
8 Viri in literatura	28

Kazalo slik

Slika 1: Zаметki odlagališča št. 3	11
Slika 2: Lokacija divjega odlagališča iz registra divjih odlagališč št. 4	17
Slika 3: Mesto divjega odlagališča pri železniški postaji Slovenska Bistrica	18
Slika 4: Opozorilne table	20

Kazalo kart

Karta št. 1: Divja odlagališča v Sloveniji iz registra divjih odlagališč	14
Karta 2: Kataster divjih odlagališč za KS Laporje	16

Kazalo tabel

Tabela 1: Seznam divjih odlagališč v KS Laporje.....	19
--	----

1 Uvod

Leta 2010 je po Sloveniji potekala akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Takrat sva bili petošolki in ta dan nama je ostal v spominu, saj smo v okviru šole očistili okolico. Prav tako je k akciji takrat pristopila celotna lokalna skupnost.

Ena glavnih zapaščin te akcije je register divjih odlagališč. S pomočjo registra divjih odlagališč in dela na terenu sva skušali ugotoviti, ali se divja odlagališča v Krajevni skupnosti Laporje (v nadaljevanju KS Laporje) pojavljajo ali ne.

Zanimalo naju je, katera divja odlagališča so v KS Laporje, kako so označena in če se manjšajo ali večajo.

Dela sva se lotili z zbiranjem literature in virov, ki je je zelo malo.

Namen najine raziskovalne naloge je:

- predstaviti, kaj so divja odlagališča;
- opisati problem divjih odlagališč v KS Laporje;
- primerjava trendov pojavljanja divjih odlagališč na podlagi registra o divjih odlagališčih;
- predstaviti, kako se s problemom sooča KS Laporje.

Najine hipoteze so:

- Divja odlagališča se pojavljajo v KS Laporje.
- Zaradi vedno večjega ozaveščanja ljudi se je število divjih odlagališč od leta 2010 zmanjšalo.
- Krajevna skupnost nadzira pojav skrbno in sistematično.

Metode dela:

Kot eno izmed metod raziskovanja sva izvedli intervju z gospo Majo Bračko, glavno koordinatorico akcije Očistimo Slovenijo za območje Občine Slovenska Bistrica, in

gospodom Štefanom Otorepcem, predsednikom KS Laporje. Odšli sva na teren in opravili primerjavo stanja divjih odlagališč na podlagi registra divjih odlagališč. Koristne informacije sva pridobili s kabinetnim delom, branjem literature itd.

S svojo raziskovalno nalogo želiva osvetliti vpliv na čisto okolje v Laporju in okolici. Glede na potencial okolja, iz katerega prihajava, se v prihodnosti kaže v razvoju turizma na podeželju. Čisto okolje je prvi pogoj za razvoj turizma v KS Laporje.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 KAJ SO DIVJA ODLAGALIŠČA ?

Odlagališča odpadkov niso vedno urejeni prostori, ampak jih velikokrat zasledimo tudi nepričakovano med sprehodom v naravi. Ta odlagališča imenujemo divja in predstavljajo nevarnosti ne samo za živali, ampak tudi za ljudi. [3]

Divja odlagališča niso le problem ljubiteljev narave in čistega okolja, temveč vseh nas. Čeprav je res, da kup odpadkov sredi gozda najprej pade v oči sprehajalcem, ki so navezani na čisto okolje, se redno dogajajo tudi bolj skriti procesi, ki divja odlagališča spremenijo v pravo nevarnost za zdravje vseh ljudi v okolici. Raziskave namreč kažejo, da vsaj dve tretjini na črno odloženih odpadkov sestavljajo gradbeni odpadki, največkrat ostanek kakšne "samogradnje". [6]

Počasi se razlivajo in pronicajo skozi zemljo v podtalnico, našo zalogo pitne vode. [6]

2.2 RAVNANJE Z ODPADKI IN POSLEDICE DIVJIH ODLAGALIŠČ

Odpadki postajajo eden največjih problemov našega časa. Njihova količina je tako velika, da ogrožajo sam obstoj naše civilizacije. V Sloveniji je med letoma 2002 in 2008 količina vseh nastalih odpadkov narasla za 55 %. V letu 2008 je nastalo nekaj več kot 7 milijonov ton vseh odpadkov. [3]

Ravnanje z odpadki je eno najbolj neurejenih področij varstva okolja v Sloveniji. To je področje, ki smo se mu v preteklosti premalo posvečali. Težave, s katerimi se danes spopadamo – legalna odlagališča brez uporabnih dovoljenj, odsotnost jasne strategije ravnanja z odpadki, slab nadzor nad tokovi odpadkov, visoki računi za odvoz odpadkov, naraščanje količine odpadkov, majhen delež ločeno zbranih odpadkov ter veliko število divjih odlagališč – imajo svoj izvor v odsotnosti sistematičnega pristopa k njihovem reševanju. [3]

Nevarne snovi, ki so večkrat prisotne med odpadki divjih odlagališč, so tako prepuščene vremenskim razmeram in pronicajo skozi zemljo v podtalnico, zalogo pitne vode. [1]

Voda, ki se pretaka in čisti v zgornjih plasteh zemlje, se tako onesnaži. Poročilo zavoda za zdravstveno varstvo kaže, da se kvaliteta pitne vode pri nas niža. Sicer je vzrokov za to več, največkrat se omenja kmetijstvo in slabo komunalno infrastrukturo, a zanimivo je, da v vodi vse prevečkrat najdemo tudi nevarne kemikalije, ki so čisto lokalnega izvora. Vsako neodgovorno odlaganje odpadkov v naravi pomeni slabšo kvaliteto življenja za vse ljubitelje narave in tiste, ki jih narava sploh ne zanima. Razlika je samo v tem, da se eni tega zavedajo, drugi pa ne. [1]

Čeprav se lahko nekateri kraji pohvalijo z zelo dobro urejenimi zbirnimi centri odpadkov, divja odlagališča še vedno rastejo, lastnika (odpadkov) pa je skorajda nemogoče izslediti. Če se za odlagališče izve, je, preden se prične odstranjevanje, potrebno najti plačnika, ki bo odvoz in čiščenje plačal. V prvi vrsti je to seveda povzročitelj odpadkov oziroma lastnik zemljišča. [1]

Naj omenimo še, da je vsak kilogram odpadkov v gozdu, na travniku ali ob cesti potencialna nevarnost, saj slabi zgledi še prehitro dobijo posnemovalce. Tam, kjer ne bo odpadkov, divje odlagališče ne bo zraslo. [1]

Po mnenju ekoloških aktivistov potrebujemo aktivno vključevanje vsakega posameznika! Vsi opazimo divja odlagališča – naj ne ostanejo skrita in prepuščena naši brezbržnosti. [7]

2.3 VRSTE ODPADKOV NA DIVJIH ODLAGALIŠČIH

Raziskave kažejo, da vsaj dve tretjini na črno odloženih odpadkov sestavljajo gradbeni odpadki, največkrat ostanek kakšne "samogradnje". [8]

Najpogostejše zastopani odpadki divjih odlagališč:

- organski odpadki,
- gradbeni odpadki,
- komunalni odpadki,

- kosovni odpadki,
- pnevmatike,
- motorna vozila,
- salonitne plošče,
- nevarni odpadki,
- nevarne/neznanne tekočine. [2]

Slika 1: Zаметki odlagališča št. 3

Foto: Primož Rajh

2.4 KAJ JE REGISTER DIVJIH ODLAGALIŠČ

Nacionalni register divjih odlagališč je inovativno orodje, ki prispeva k ureditvi in poenotenju baz divjih odlagališč na celotnem ozemlju Slovenije. Register zajema več kot 15.000 lokacij. [2]

Dejansko se je pokazalo, da je bil to pravi cilj, register je uporaben. Uporablja ga državna inšpekcija in tudi občinski inšpektorati. Lani je več kot 90 odstotkov vsega dela državne inšpekcije temeljilo na našem registru. Register divjih odlagališč je trenutno največja zbirka, ki kaže stanje nelegalnega odlaganja pri nas. [8]

2.5 ZAKONODAJA

Zakonodaja na področju ravnanja z odpadki je sistemsko urejena in usklajena z evropskim pravnim redom, ki temelji na dveh krovnih direktivah. Temeljni sistemski okvir gospodarjenja z odpadki v Sloveniji ureja:

ZAKON O VARSTVU OKOLJA (Uradni list RS, št. 41/04 in 20/06 in 70/08 in 108/09), ki določa, da mora povzročitelj onesnaževanja upoštevati vsa pravila o ravnanju z odpadki, ki so potrebna za preprečevanje ali zmanjševanje nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti za okolje, ter za zagotovitev predelave nastalih odpadkov ali njihovo varno odstranitev, če predelava ni mogoča.

Na podlagi Zakona o varstvu okolja ministrstvo izdaja podzakonske akte (Uredba), ki podrobneje določajo posamezne segmente varstva okolja. Pomembnejši podzakonski akti s področja ravnanja z odpadki so:

Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/01)

Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih (Uradni list RS, št. 6/11)

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07)

Uredba o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (Uradni list RS, št. 107/06, 100/10)

Uredba o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08)

Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/08)

Uredba o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami (Uradni list RS, št. 78/08)

Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08)

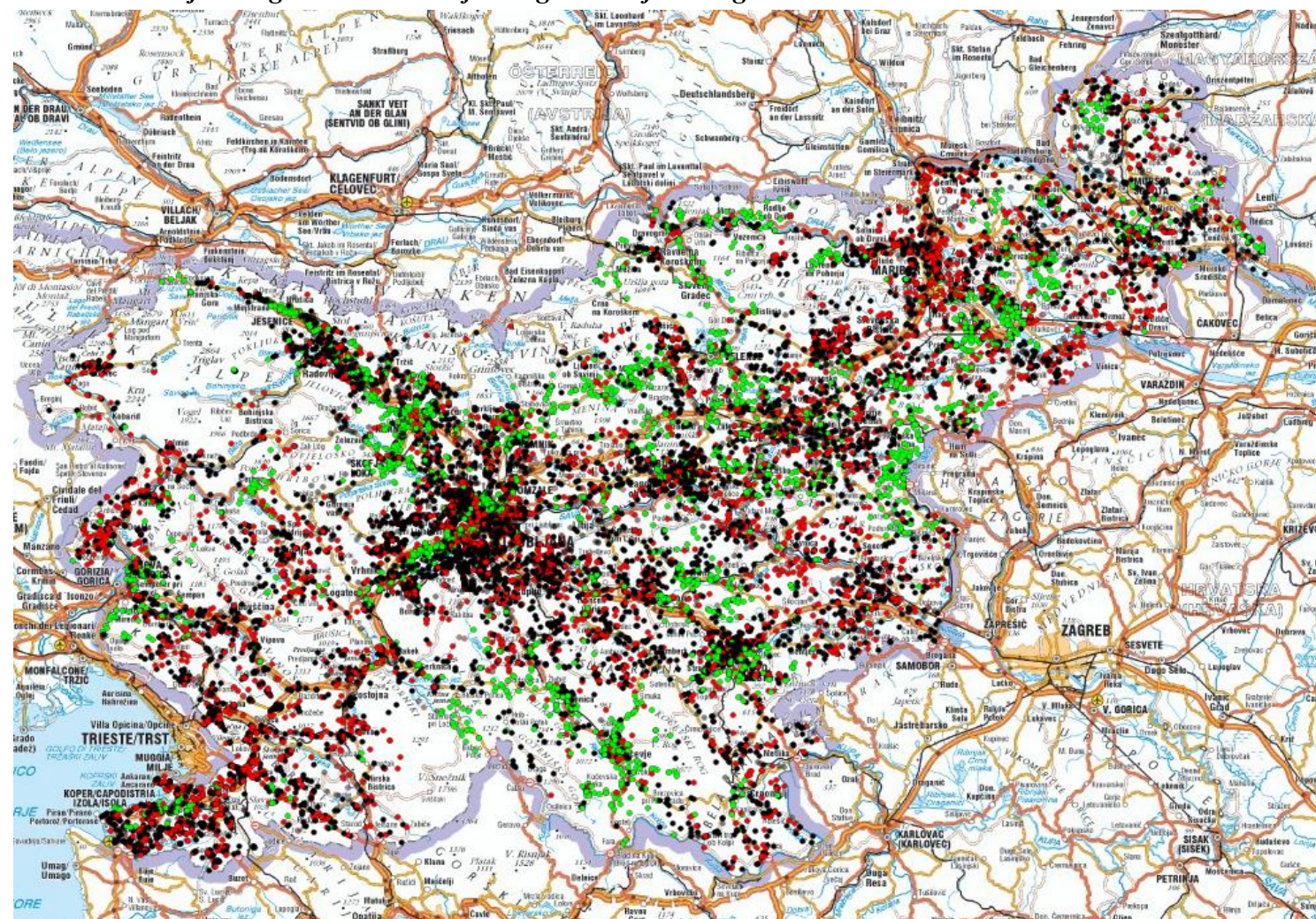
Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09)

Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji in odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10)

Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (Uradni list RS, št. 39/10) [7]

Zakonodaja je dobra podlaga za uresničevanje čistejše politike do okolja.

Karta št. 1: Divja odlagališča v Sloveniji iz registra divjih odlagališč

LEGENDA osnovnih slojev

- Divje odlagališče
- Divje odlagališče z nevarnimi odpadki
- Očiščeno

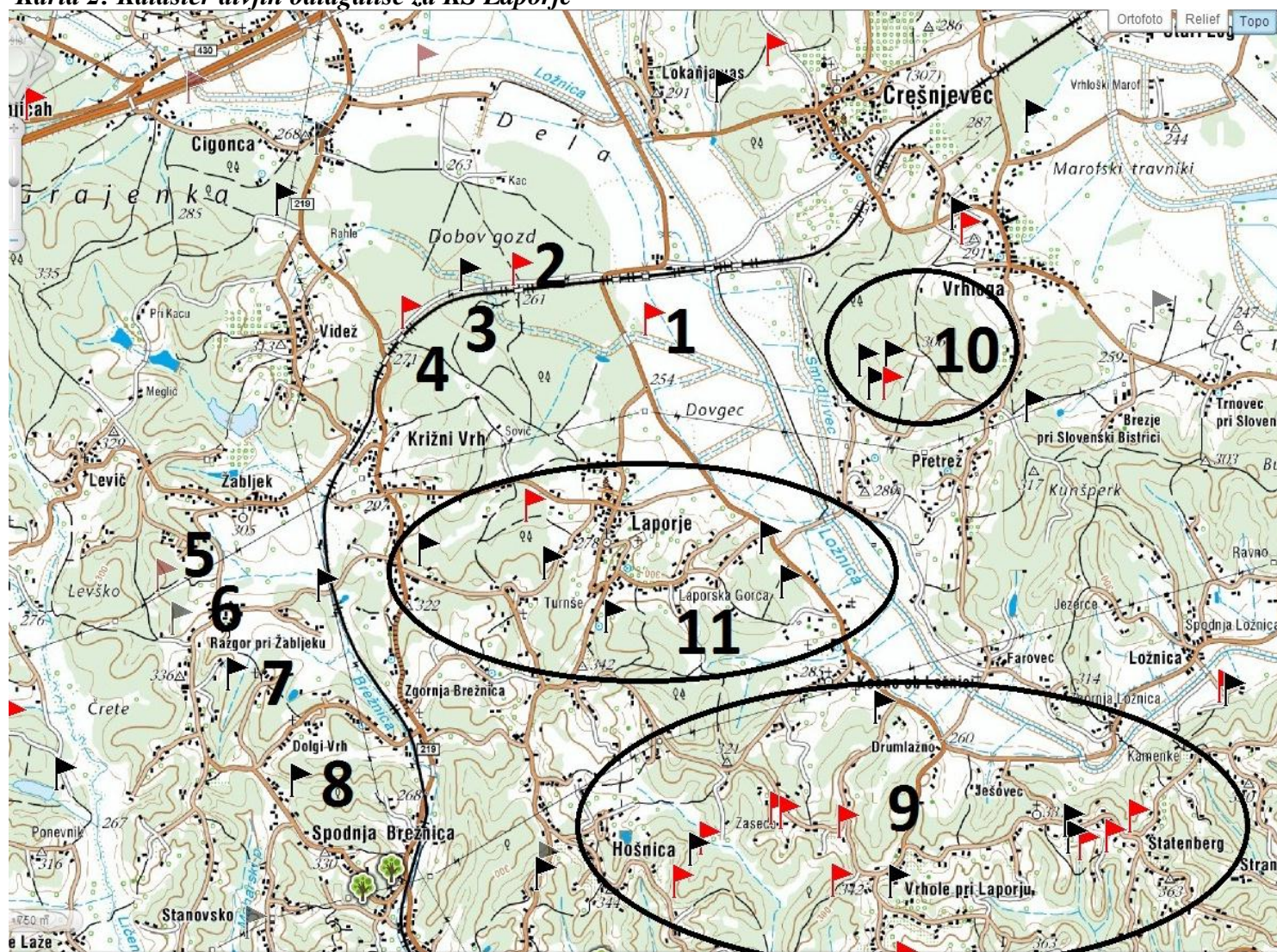
Vir: http://www.geopedia.si/?params=T1199#T1199_F410:10133165_x512768_y112072_s9_b4

Karta 1 prikazuje število divjih odlagališč v Sloveniji. Veliko odlagališč še vedno ni očiščenih. Iz karte je razvidno, da je veliko divjih odlagališč z nevarnimi odpadki, ki močno ogrožajo naravo in škodijo ljudem in živalim, ki tam živijo.

Divja odlagališča se pojavljajo predvsem v bližini naselij, na srečo pa jih manj zasledimo v zaščitениh predelih, kot je na primer Triglavski narodni park. Iz karte lahko tudi razberemo, da je velik del divjih odlagališč, ki jih še nismo očistili

Največ odlagališč, ki jih še nismo očistili, je v Ljubljani in njeni okolici, najmanj pa v goratih in hribovitih delih Slovenije. Divja odlagališča se nahajajo tudi v bližini glavnih prometnic po Sloveniji. Ugotavljava, da pojav divjih odlagališč sovpada s poselitvijo. Predvidevava, da bi morali organizirati več takih akcij, kot je bila Očistimo Slovenijo v enem dnevu, da bi se zmanjšalo število divjih odlagališč v Sloveniji.

Karta 2: Kataster divjih odlagališč za KS Laporje

LEGENDA osnovnih slojev

- Divje odlagališče

- Divje odlagališče z nevarnimi odpadki

- Očiščeno

vir: http://www.geopedia.si/?params=T1199#T1199_x546092.5_y134031.5_s14_b4

Karta 2 prikazuje izrez slike iz Registra divjih odlagališč. Prikazuje, koliko divjih odlagališč je v KS Laporje. V akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu v KS Laporje niso bila odstranjena vsa divja odlagališča. V KS Laporje je nekaj divjih odlagališč z nevarnimi odpadki in nekaj navadnih divjih odlagališč. Na podlagi registra o divjih odlagališčih so divja odlagališča se predvsem nahajajo v gozdovih in ob prometnicah. Iz karte 2 je razvidno, da so nekatera divja odlagališča zgoščena, druga pa so bolj »osamljena« od ostalih. Seveda je namen najine naloge opozoriti na ta pojav, o tem obvestiti KS Laporje ter čim bolj zmanjšati število divjih odlagališč v KS Laporje oz. jih trajno odpraviti. Stanje na terenu kaže, da se divja odlagališča ne pojavljajo, kar kaže na pozitiven učinek ekoloških akcij Očistimo Slovenijo v enem dnevu (2010) in Očistimo Zemljo v enem dnevu (2012).

Slika 2: Lokacija divjega odlagališča iz registra divjih odlagališč št. 4
Foto: Primož Rajh

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 Popis divjih odlagališč v KS Laporje

Najin namen je ugotoviti število divjih odlagališč v KS Laporje na podlagi Registra divjih odlagališč ter s pomočjo dela na terenu (opazovanja) ugotoviti, kakšno je dejansko stanje. Tako sva register divjih odlagališč prenesli na teren ter z opazovanjem terena oziroma dejanskega stanja skušali ugotoviti ali je še kje kakšno odlagališče.

Predvsem sva s terenskim delom hoteli dobiti potrebne rezultate za potrditev ali zavrnitev druge hipoteze, in sicer da se je zaradi vedno večjega ozaveščanja ljudi število divjih odlagališč od leta 2010 zmanjšalo. K temu je zagotovo pripomogla akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu, saj je na področju Občine Slovenska Bistrica sodelovalo 5392 oseb, pobrano pa je bilo več kot 110 ton odpadkov. [9]

Terensko delo sva izvedli tako, da sva obiskali divja odlagališča, ki so prikazana v tabeli 1 in karti 2.

Slika 3: Mesto divjega odlagališča pri železniški postaji Slovenska Bistrica
Foto: Primož Rajh

Tabela 1: Seznam divjih odlagališč v KS Laporje

Št. odlagališča na karti št. 2	Številka odlagališča	očiščena	neočiščena
1	913	X	
2	11693	X	
3	11692	X	
4	11690	X	
5	P 2751	X	
6	P 2427	X	
7	13366	X	
8	6612	X	
9	12698	X	
9	832	X	
9	6262	X	
9	7037	X	
9	12688	X	
9	7036	X	
9	12586	X	
9	12589	X	
9	12593	X	
9	11640	X	
9	11631	X	
10	12692	X	
10	12693	X	
10	12694	X	
11	1674	X	
11	12710	X	
11	12711	X	
11	13349	X	
11	13351	X	
11	13369	X	

Slika 4: Opozorilne table

Foto: Primož Rajh

Na podlagi rezultatov, dobljenih na terenu, ugotavljava, da se stanje v KS Laporje močno izboljšuje. Vzrok za to vidiva v dobrem sodelovanju KS Laporje z vaškimi odbori. Takšno stanje lahko razumeva tudi kot posledico vedno večje osveščenosti ljudi. Pogrešava koordinatorja, ki bi posodabljal register divjih odlagališč s pomočjo aktualnih podatkov s terena. Predvidevava, da je takšnih primerov dobre prakse v Sloveniji še več in da je dejanska podoba registra bolj »zelená«.

4 Intervju z gospo Majo Bračko

V nalogi sva želeli izvedeti, kaj o divjih odlagališčih meni stroka. Ob spoznanju, da nisva zasledili veliko strokovne literature s tega področja, sva opravili intervju s koordinatorico akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu za območje Občine Slovenska Bistrica, gospo Majo Bračko. Zanimalo naju je, kako ocenjuje problematiko divjih odlagališč v Občini Slovenska Bistrica ter kako občina pristopa k reševanju omenjene problematike. Zanimalo naju je tudi, kako odkrivajo divja odlagališča v gozdu itd. Odločili sva se za raziskovalno metodo intervjuja. Intervju sva izvedli 12. januarja 2013.

1. Kakšna je bila vaša vloga v akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu?

V akciji Očistimo Slovenijo sem bila glavna koordinatorica na območju celotne občine Slovenska Bistrica. Skrbela sem za vodenje akcije na območju, popis odlagališč, oblikovanje skupin, razporeditev prostovoljcev, koordinacijo med vsemi ustanovami, ki so se želele vključiti v akcijo, in seveda podpis vseh dogovorov, pogodb z izvajalci in glavnima podpornicama akcije (Občina Slovenska Bistrica in Komunala Slovenska Bistrica).

2. Kako se je po vašem mnenju na akcijo odzvala Občina Slovenska Bistrica?

Občina je seveda pristopila k sodelovanju in določila odgovorno osebo, vendar so bila sredstva zelo omejena. Glede na to da je šlo za območje domače občine, sem kljub vsemu pričakovala večjo zagnanost in pomoč glede financ in materialov, potrebnih za izvedbo akcije.

3. Koliko ljudi je sodelovalo in kakšen je bil rezultat?

V akciji na območju Slovenske Bistrice je bil odziv ljudi presenetljiv. Sodelovalo je okoli 8.000 prostovoljcev in rezultat je bil odličen. Očistili smo vsa črna odlagališča (razen 2) in pri čiščenju odkrili 7 novih odlagališč, ki smo jih prav tako očistili. Ljudje so poskrbeli za organiziranost skupin na posameznih območjih, držali so se dogovorov, poskrbeli so za zaščito in tudi za odvoze, če so imeli za to možnost.

4. Imate podatke, koliko divjih odlagališč je bilo evidentiranih v akciji?

V akciji je bilo evidentiranih 21 večjih divjih odlagališč (kopičeni odpadki na enem mestu) in 13 manjših razkropljenih odlagališč. Zaradi nedostopnosti in količine odpadkov dveh odlagališč nismo uspeli očistiti. Med samo akcijo pa smo odkrili 7 novih (nepopisanih)

odlagališč, med njimi eno biološko (odpadne kosti, drobovina, kože ...), ki se je nahajalo ravno na območju KS Laporje.

5. Prihajate z naših koncev. Se vam zdi, da pojav divjih odlagališč dovolj skrbno nadzorujemo?

Mislim, da je nadzor nad odlagališči obravnavan preveč površno. Tudi če med odpadki odkrijemo ime ali podatke tistega, ki jih odlaga, jih pristojne institucije ne kaznujejo, saj to niso dovolj močni dokazi. Prav tako na območjih ni nobenih nadzornih služb, posamezniki pa smo za prijave in raziskovanje "premajhni".

6. Morda sami kaj raziskujete na tem področju?

Ja, seveda. To je nekako od akcije naprej moja "poklicna deformacija". Že prej sem bila zelo eko usmerjena, zdaj se temu posvečam še bolj. Velikokrat kar med kakšnim sprehodom opravim čiščenje in pobiranje odpadkov, občasno pa na naših območjih organiziram manjše čistilne akcije ali pomagam pri njih ter tudi opozorim katerega od kršiteljev.

7. Menite, da bi morala biti akcija očistimo Slovenijo vsako leto ali bi to bila zgolj »potuha«?

To akcijo v celoti podpiram. Morala bi biti vsako leto. To se mi ne zdi potuha, saj se na akciji naredi veliko koristnega, ljudje se družijo, izmenjujejo izkušnje, pomagajo si med seboj in naredijo dobro zase in za okolje. Verjamem, da ob vsakoletni akciji po nekaj letih ne bi imeli več dela. Vsekakor pa bi morale ustrezne institucije kršitelje ustrezno in visoko oglobiti in kaznovati. Prvo delo mora opraviti pristojno ministrstvo, vse ostalo lahko naredimo mi.

8. Kako menite, da Občina Slovenska Bistrica danes pristopa k tej problematiki?

Mislim, da so to postavili kar na stranski tir. Na tem področju ogromno delajo posamezna društva, občina pa po mojem mnenju na tem področju ne dela dovolj oz. skoraj nič.

9. Imate morda ideje, kako zmanjšati število divjih odlagališč?

Tako, kot sem že povedala. Najprej je treba spremeniti zakon in povečati kazni, določena območja zaščititi in mogoče opremiti s tablam, opravljati video in fizični nadzor problematičnih območij. Divja odlagališča namreč nastajajo na enih in istih mestih. Vsekakor

pa je potrebno spremeniti miselnost, kar pa mislim, da nam dobro uspeva, saj delamo predvsem na mladih. Na mladih svet stoji!

5 Intervju z gospodom Štefanom Otorepcem

Intervju sva opravili tudi s predsednikom KS Laporje, gospodom Štefanom Otorepcem. Predvsem naju je zanimalo, kako KS Laporje pristopa k reševanju omenjene problematike. Odločili sva se za raziskovalno metodo intervjuja. Intervju sva izvedli 18. januarja 2013.

1. Kakšna je bila vaša vloga v akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu?

Pozvali smo vse vaše odbore (v nadaljevanju VO), da se aktivno vključijo v akcijo čiščenja v svojem okolju.

2. Kako danes kot predsednik KS Laporje poznate ta problem znotraj območja KS Laporje?

S povratno informacijo VO, ki spremljajo morebitna črna odlagališča na svojem terenu Moram reči, da se na našem območju vedno pojavljajo, kar pomeni, da smo ljudje vedno bolj osveščeni glede omenjene problematike.

3. Imate morda svoj register divjih odlagališč in kako ravnate, če in ko odkrijete npr. star avto?

V naših gozdovih, ki so največkrat žal primerna lokacija za odlaganje smeti, že nekaj časa nismo zaznali novih lokacij, še vedno pa beležimo odlaganje smeti na nekdanje smetišče v bližini železniške postaje. Tam pa se občasno pojavijo tudi večji kosi odpadnega blaga (pohištvo, vzmetnice, pnevmatike). V teh primerih obvestimo Komunalno podjetje Slov. Bistrica

4. Velja kakšen nadzor nad območji, kjer je večja verjetnost, da se pojavijo odlagališča ali gre za naključna odkritja?

Na našem območju je večina zemljišča v privatni lasti in tako lastniki zemljišč že sami ne dovolijo več takšnega odlaganja komunalnih odpadkov, ne izključujem pa kakšnega primera, za katerega bi lahko rekel, da je posledica zanemarjanja lastnika zemljišča.

5. Kako se bo KS Laporje v prihodnje soočala s tem problemom?

Kot doslej. Takoj, ko se odlagališče odkrije, je potrebno odkriti tudi storilca ali lastnika. V primeru večjega divjega odlagališča pa obvestiti tudi Komunalo Slovenska Bistrica.

6. Sodelujete na tem področju z Občino Slovenska Bistrica? Kako?

Kot sem že omenil, sodelujemo s Komunalno Slovenska Bistrica. Naši občani se zavedajo pomena čistega okolja. Ne spomnim se primera, ko bi bilo potrebno na pomoč poklicati recimo župana. V primerih večjih odlagališč pa sodelujemo s Komunalno Slovenska Bistrica.

7. Kako vidite razvoj KS Laporje v prihodnje? Morda v razvoju turizma?

Optimistično, naši krajani so pripravljeni na nove izzive. Naše Turistično društvo obstaja komaj eno leto. V programu omenjenega društva se moramo videti vsi krajani naše KS, pa bomo prepoznavnost Laporja ponesli tudi širše, če želite od Goričkega do Triglava. Seveda je ključni pogoj za uresničevanje tega programa zagotovo čisto okolje, okolje brez divjih odlagališč.

6 Razprava

Izdelava naloge je bila težavna, saj sva imeli na razpolago zelo malo strokovne literature. Podatke sva večinoma črpali s spletne strani Ekologi brez meja ter iz intervjujev.

Zastavili sva naslednje hipoteze:

- Divja odlagališča se pojavljajo v KS Laporje.
- Zaradi vedno večjega ozaveščanja ljudi se je število divjih odlagališč od leta 2010 zmanjšalo.
- Krajevna skupnost nadzira pojav skrbno in sistematično.

Z intervjujema sva ugotovili, da se lokalni skupnosti, tako Občina Slovenska Bistrica kot KS Laporje prizadevata za izboljšanje razmer na tem področju. Ugotavljava, da lahko naredita še več, da bo teh pojavov manj.

Prvo hipotezo delno potrdiva. S pomočjo terenskega dela sva ugotovili, da se v KS Laporje na podlagi registra o divjih odlagališčih le-ta ne pojavljajo. Je pa moč opaziti zametke odlagališč, predvsem ob prometnicah, kjer ljudje puščajo smeti (pvc vrečke).

Drugo hipotezo potrdiva. Na podlagi registra divjih odlagališč in rezultatov terenskega dela je iz tabele 1 razvidno, da se je število divjih odlagališč zmanjšalo, in sicer za 100 %. Vzrok za zmanjšanje je v aktivnem pristopu tako vaških odborov kot Krajevne skupnosti Laporje.

Tretjo hipotezo potrdiva. Na podlagi intervjuja, ki sva ga opravili z gospodom Otorepcem, predsednikom KS Laporje, in na podlagi rezultatov s terena lahko sklepava, da KS nadzira pojav skrbno in sistematično. Predlagava osebo za koordinacijo, ki bi lahko spremembe posredovala v register divjih odlagališč.

7 Zaključek

Divja odlagališča kljub vsemu napredku in osveščenosti ljudi ostajajo problem sodobne družbe, še posebej, ker močno vplivajo na izgled pokrajine. Katastrofalne pa so lahko predvsem posledice nekontroliranega nastajanja divjih odlagališč, kot je npr. onesnaževanje podtalnice, prsti itd. Z raziskovalno nalogo želiva spodbuditi že sistematično delo KS Laporje in ozaveščati sošolce s samoiniciativnimi čistilnimi akcijami, bodisi v okviru šole ali krajevne skupnosti, z jasnim namenom: reči NE divjim odlagališčem.

Raziskovalna naloga nama je dodatno razširila znanje o divjih odlagališčih. Postali sva kritični do virov, ki jih je treba kritično presoјati. Predvsem imava v mislih register divjih odlagališč. Sam register za KS Laporje ne odraža dejanskega stanja. Naše okolje je prikazano bolj onesnaženo, kot je v resnici, zato predlagava večjo sistematičnost glede vnosa podatkov v register divjih odlagališč.

Z najino nalogo puščava možnost za nadaljnje raziskovanje, in sicer preverjanje ozaveščenosti učencev glede divjih odlagališč s pomočjo ankete in ugotavljanje stanja divjih odlagališč v sosednjih krajevni skupnostih, ali Slovenski Bistrici ter ugotovitve primerjati z najinimi..

8 Viri in literatura

1. Medmrežje 1: <http://www.crno-zeleno.si/?option=news&id=53>
Prevzeto dne 2. 2. 2013
2. Medmrežje 2: <http://www.ocistimo.si/Divja-odlagalisca-in-register-divjih-odlagalisc.aspx>
Prevzeto dne 2. 3. 2013
3. Medmrežje 3: http://ebm.si/zamedije/Gradivo_za_medije_POPIS_26012011.pdf
Prevzeto dne 22. 12. 2012
4. Intervju z gospodo Majo Bračko, koordinatorico akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu za občino Slovenska Bistrica , dne 9. 1. 2013.
5. Intervju z gospodom Štefanom Otorepcem, predsednikom Krajevne skupnosti Laporje, dne 9. 2. 2013.
6. Medmrežje 4: http://www.pef.uni-lj.si/narteh/narspi/pages/v_soli/odpadki2.html
Prevzeto dne 18. 2. 2013
7. Medmrežje5:<http://sl.glosbe.com/sl/de/zakonodaja%20s%20podro%C4%8Dja%20odlaganja%20odpadkov>
Prevzeto dne 18. 2. 2013
8. Medmrežje 6: <http://www.crno-zeleno.si/?option=news&id=53>
Prevzeto dne 18. 2. 2013
9. **Tednik Panorama, št. xy, 22.april, 2010**